

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 18P/91/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114213994
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Žáková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2015:7114213994.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Žákovou Máriou v právnej veci starostlivosti súdu o mal. R. U., O.. X.XX.XXXX, bytom u matky Varšavská č. 20, Košice, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice na návrh matky: K. U., O.. XX.X.XXXX, V. M., X. Č.. XX, za účasti otca: F. X., O.. XX.X.XXXX, V. F., D. Č.. X v konaní o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Z v y š u j e výživné zo strany otca pre mal. R. U., O.. X.XX.XXXX, zo sumy 39,83 EUR (1.200,- Sk) na sumu 100 EUR mesačne, od 1.1.2015 do budúca, ktoré výživné je povinný otec platiť do rúk matky, vždy do 15-tého dňa toho ktorého mesiaca vopred, čím sa mení rozsudok Okresného súdu Košice I zo dňa 18.11.2008 č.k. 21P 78/2008-41.

V prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného z a m i e t a .

Dlžné výživné, ktoré vzniklo za obdobie od 1.1.2015 do 30.9.2015 v sume 541,53 EUR, je otec povinný zaplatiť do rúk matky v lehote 30-tich dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Matka mal. R. U., O.. X.XX.XXXX sa návrhom, ktorý podala súdu dňa 4.6.2014 domáhala zvýšenia výživného zo strany otca maloletej zo sumy 1.200,- Sk (39,83 EUR) na sumu 200 EUR mesačne od 1.9.2013 do budúca. Svoj návrh odôvodnila tým, že posledná úprava výživného bola rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 18.11.2008, č.k. 21P 78/2008, avšak od tohto času sa podstatne zvýšili potreby maloletej, pretože od 1.9.2013 študuje na Obchodnej akadémii v M. a otec mimo výživného na maloletú ničím iným neprispieva. Aj to výživné, ktoré bolo určené, platí iba sporadicky, resp. zaplatí obyčajne dlžné výživné v čase trestného stíhania. Podľa vedomostí matky od času posledného rozhodnutia súdu o výživnom sa zmenili aj príjmové pomery na strane otca maloletej, ktorý už viac ako dva roky aj t.č. pracuje v E. a jeho mesačný príjem predstavuje okolo 1.000 EUR.

Otec v písomnom vyjadrení, ktoré podal súdu dňa 15.8.2014 uviedol, že sa odvoláva proti zvýšeniu výživného pre maloletú a s podaným návrhom nesúhlasí. Podľa neho matka v návrhu podáva klamlivé informácie čo sa týka jeho zamestnania v E., pretože tam nepracoval a jeho príjem nepredstavoval 1.000 EUR mesačne tak, ako to je uvedené v návrhu. Okrem toho svoj dlh na výživnom vyrovnal v priebehu trestného konania, takže podľa neho k dátumu podania vyjadrenia žiaden dlh na výživnom nemá. Poukázal na to, že dňa 19.10.2002 uzavrel manželstvo s C. X. P., má dve mal. deti, pochádzajúce z tohto manželstva, a to F. X., O.. X.X.XXXX R. W. X., O.. XX.X.XXXX, takže mu pribudli vyživovacie povinnosti. S mal. R. sa nestretáva a nepozná žiadne skutočnosti týkajúce sa jej života, pretože matka pravidelne zakazovala a zakazuje styk s dcérou. Výdavky, ktoré matka uviedla v návrhu, podľa neho sú nadnesené

a nie sú pravdivé. Preto ich odmieta financovať, jeho príjem predstavuje životné minimum. Keďže jeho životná úroveň sa nezmenila, s návrhom na zvýšenie výživného na sumu 200 EUR nesúhlasí, navrhol zvýšiť výživné na sumu 60 EUR mesačne.

Otec predložil súdu potvrdenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Trebišove zo dňa 12.8.2014 o tom, že bol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie v období od 25.1.2012 do 11.8.2013. Predložil súdu fotokópie svojich výplatných lístkov za mesiace august, september, október, november, december 2013, január až júl 2014 a potvrdenie o zdaniteľných príjmoch fyzickej osoby od svojho zamestnávateľa E. U., I. E., M. Č.. XX, Z. za obdobie 8 až 12/2013 a 1 až 7/2014.

Kolízny opatrovník podal vo veci písomné vyjadrenie dňa 25.8.2014, z ktorého vyplýva, že kolízny opatrovník prešetroval pomery na strane matky a mal. dieťaťa, prešetrovanie pomerov na strane otca bolo realizované dožiadaným Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Trebišove. Kolízny opatrovník uviedol, že matka pracuje ako vedúca N. N. R. Z. M., žije v spoločnej domácnosti s mal. R. a mal. synom G.Á. v 4-izbovom byte. Mesačné výdavky matky predstavuje nájomné a inkaso 200 EUR, strava 300 EUR, hypotekárny úver 85 EUR, spotrebný úver 170 EUR, mobil 20 EUR, hygiena a ošatenie 100 EUR a náklady na cestovné 100 EUR. Mal. R. od septembra 2014 nastúpila do 2. ročníka Obchodnej akadémie v M., s ňou spojené mesačné výdavky sú s cestovným 15 EUR, mobil 7 EUR, školské aktivity 20 EUR, hygienické potreby 50 EUR, oblečenie 100 EUR, vreckové 40 EUR, časopisy a knihy 20 EUR mesačne. Okrem toho matka platí maloletej doučovanie z matematiky sumou 20 EUR mesačne, jednorazové výdavky predstavovali v čase nástupu do 1. ročníka nákup školských učebníc a potrieb 300 EUR a pred dvoma rokmi matka zakúpila dcére mobilný telefón za 150 EUR. Minulý školský rok zakúpila maloletej školské potreby, a to notebook v sume 350 EUR, v júni 2014 zakúpila maloletej nový mobilný telefón v hodnote 300 EUR.

Otec maloletej žije so svojou manželkou a dvomi mal. deťmi v 2-izbovom sociálnom byte, ktorého vlastníkom je Mestský úrad v Sečovciach. Otec je zamestnaný na polovičný úväzok ako pomocný robotník vo firme E. F.E.D.. Z. s čistým mesačným príjmom 300 EUR. Mesačné výdavky otca predstavujú nájomné 229 EUR, mobil 30 EUR, internet 20 EUR, pôžička 68 EUR a bežné výdavky na domácnosť 400 EUR.

Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov konania, opisom mzdového listu od zamestnancov účastníkov konania, listinnými dôkazmi vyžiadanými súdom a predloženými účastníkmi konania, pripojeným spisom Okresného súdu Košice I sp. zn. 21P 78/2008 a zistil nasledujúci skutkový a právny stav:

Posledná úprava výživného bola rozsudkom Okresného súdu Košice I zo dňa 18.11.2008 č.k. 21P 78/2008-41. Týmto rozsudkom bola schválená rodičovská dohoda o zvýšení výživného pre mal. R. U. zo sumy 500,- Sk na sumu 1.200,- Sk mesačne od 1.4.2007 do budúca. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2008. V tom čase mala mal. R. 11 rokov a navštevovala 5. ročník ZŠ. Výdavky s ňou súvisiace boli najmä s návštevou školy, maloletá však navštevovala aj výtvarný krúžok, angličtinu a v ďalšom školskom roku Ľudovú školu umenia, tanečný krúžok. Matkin príjem v tom čase predstavoval 10.000,- Sk. Otec maloletej bol nezamestnaný, sociálne dávky nepoberal, lebo jeho manželka bola zamestnaná. Napriek tomu sa rodičia maloletej dohodli na zvýšení výživného 1.200,- Sk mesačne, v prepočte na euro táto suma predstavuje 39,83 EUR.

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že maloletá od 1.9.2013 nastúpila na strednú školu a práve z toho dôvodu žiada o spätné zvýšenie výživného. Toto spätné určenie s ohľadom na to, že návrh vo veci podávala dňa 4.6.2014, odôvodnila tým, že jednoducho jej to zákon umožňuje, a preto tak činí. Žiadnym spôsobom neodôvodnila, prečo nepodala návrh skôr, čo jej v tom bránilo. Uviedla, že pokiaľ otec zaplatí výživné, tak platí 40 EUR mesačne, ale toto výživné platí iba sporadicky. V školskom roku 2014/2015 navštevovala 2. ročník obchodnej akadémie, v školskom roku 2015/2016 nastúpila do 3. ročníka tejto školy. V súvislosti s návštevou školy sú stále vyžadované výdavky zo strany matky, mimo školských pomôcok aj učebnice nemčiny a angličtiny, ktoré treba zakúpiť stále začiatkom školského roka. Matka odhadla tieto výdavky na 60 EUR. Okrem toho už v školskom roku 2014/2015 sa začali zbierať na stužkovú slávnosť, zaplatila zálohu 20 EUR a okrem toho sa v škole platí jednorazový príspevok, zrejme je to príspevok na ZRPŠ 30 EUR. Maloletej pravidelne nabíja ISIC kartu, na základe ktorej sa hradí mesačník MHD a vychádza toto 30 EUR na 3 mesiace. Maloletá sa v škole nestravuje, takže je potrebné

jej stravu zabezpečovať doma, alebo si stravu kupuje, preto jej dáva matka bežne vreckové 20 EUR a na jedlo denne 3 až 10 EUR. Kryje maloletej aktivity v škole, napr. návštevu divadla, čo stojí 5 EUR za každú návštevu, 5 EUR na hygienické potreby a podobne. Začiatkom nástupu na strednú školu, matka maloletej musela zabezpečiť notebook, začiatkom tohto školského roka zaplatiť príspevok na systém na ATK, je to predmet, ktorý sa tam vyučuje, ale sumu, ktorú matka takto zaplatila, si nepamätala. Bola to však podmienka, aby maloletá tento predmet mohla absolvovať. Mobil maloletej nabíja sumou 7 EUR mesačne. Niekedy je to viac, napr. cez prázdniny, keď viacej pretelefonuje. Mimoriadnym výdavkom bude vodičák, ktorý maloletá bude absolvovať a bude to stáť 500 EUR.

Príjem na strane matky predstavoval do konca r. 2014 900 EUR v čistom, od januára 2015 jej príjem sa zvýšil na priemerný plat 1.600 EUR mesačne.

Matka žije v spoločnej domácnosti s dcérou a mal. G. U., O.. XX.XX.XXXX v 4-izbovom byte, za ktorý platí hypotéku 100 EUR mesačne a za samotný byt poplatky 180 EUR mesačne. Poukázala na to, že voči otcovi maloletej sa na tunajšom súde viedli trestné konania z dôvodu zanedbania povinnej výživy, a to 3T 47/2012 a 3T 1/2014, okrem toho sa voči nemu vedie aj exekúcia, na základe jej návrhu o vymoženom dlžného výživného. Matka ďalej uviedla, že príjmové a majetkové pomery na strane otca jej nie sú známe, akurát sa dozvedela o tom, že keď sa nedostavil na pojednávanie, pracoval v E., avšak nevie za aký príjem. V tejto súvislosti preto navrhla vypočítať zamestnávateľa otca, I. E. ako svedka a vyžiadal od tohto zamestnávateľa otca mzdové listiny otca za r. 2013 a 2014, prípadne mzdové listiny ďalších troch až šiestich zamestnancov p. I. a potom z nich vychádzal ako zo základu pre rozhodnutie súdu.

Matka osobitným podaním, ktoré podala 26.3.2015, vyčíslila výdavky, ktoré sa u nej pravidelne opakujú v súvislosti s platením nájomného a inkasa 250 EUR, úveru 100 EUR, stravy 300 EUR, hygiena a ošatenie 100 EUR, cestovné 100 EUR, mobil 20 EUR. Mesačné výdavky mal. R. matka vyčíslila - cestovné 15 EUR, kredit 10 EUR, vreckové 50 EUR, školské aktivity 20 EUR, hygienické potreby 50 EUR, oblečenie od 100 do 150 EUR, časopisy a knihy 20 EUR, doučovanie z matematiky 20 EUR, učebnice na začiatku školského roka 300 EUR, notebook 300 EUR, ZRPŠ 30 EUR, anglický jazyk 30 EUR - každý rok program do školy ZAV 25 EUR, nemecký jazyk 17,50 EUR každý rok, časopis na anglický jazyk 7 EUR, triedny fond 5 EUR, divadlo povinne 6 EUR každý mesiac, lieky 30 EUR, mobil 150 EUR pred dvomi rokmi, mobil teraz 300 EUR, vodičský preukaz 500 EUR, dovolenka Z. 2.200 EUR, Z. 500 EUR.

Otec vo svojej výpovedi uviedol, že oproti stavu, keď podával písomné vyjadrenie vo veci, od januára 2015 má živnosť a chodí pracovať do E.Ú., vykonáva stavebné práce. Tieto práce vykonáva sprostredkované cez svojho bývalého zamestnávateľa E. I.. V r. 2014 pracoval na polovičný úväzok u tohto zamestnávateľa a v rámci výkonu pomocných stavebných prác, bol dvakrát na fuškách v E., a to v mesiaci september 2014 asi na 3 dni a v mesiaci máj 2014 asi na 4 - 5 dní. Tieto práce vybavoval I. E. s tým, že zabezpečoval aj ubytovanie, ale v V., takže chodil iba pracovať do E.. Preto na jeho príjme sa to nejak veľmi neodrazilo. Práve z toho dôvodu si toho roku vybavil živnosť. Naďalej žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou a dvomi mal. deťmi v 3-izbovom nájomnom byte a Mestu F. platí za tento byt 142 EUR nájomné, 85 EUR inkaso. Jeho manželka má živnosť, jej príjem je pohyblivý, avšak jej príjem uviesť nevedel. Nemá žiaden majetok, vlastní 15-ročnú Škodu I., ktorú im prepustili svokrovcí. Napriek tomu, že jeho vzdelanie je automechanik, v tejto oblasti sa nevedel zamestnať, prácu si tam potom ani nehľadal, keď sa uchádzal o pohovor v Z., o pár dní na to skrachovali, takže mu neprišla ani odpoveď. Otec nepopieral, že od mesiaca jún 2014 vo vzťahu k mal. R. vznikal ďalší dlh na výživnom, pretože výživné riadne neplatil. Svoj dlh na výživnom do toho času vyrovnal počas trestného konania tak, ako to tvrdila matka.

Zo živnostenského registra súd zistil, že otec je evidovaný ako živnostník od 1.1.2015, predmetom živnosti sú stavebné práce.

Na ďalšom pojednávaní otec uviedol, že práce vykonáva prostredníctvom M. - F., F.E..D., F. a má s touto firmou uzavretú aj dohodu o vykonaní práce, ktorú súdu predložil. Z tejto dohody vyplýva, že predmetom prác sú obkladačské, izolačné práce, práce so silikónom, režijné práce a iné, dodávateľom týchto prác je F. X. a zadávateľom M. - F. F.E..D. F., práca dodávateľa sa vzťahuje na prácu zameranú na F. i v E. a zmluva bola dohodnutá na obdobie od 1.1.2015 do 30.6.2015. Cena za vykonanú prácu za jednu hodinu 6 EUR, len pri prácach určených a dohodnutých na hodinu. Otec predložil súdu doklady o platbách realizovaných na jeho meno za obdobie od januára 2015 do apríla 2015 od firmy M. - F.

F..E..D..., z ktorých vyplýva, že táto firma vyplatila otcovi dňa 19.2.2015 1.300 EUR, dňa 19.3.2015 1.200 EUR, dňa 29.4.2015 1.000 EUR a od I. E. dňa 15.4.2015 700 EUR. Sám otec uviedol, že pre potreby tejto zadávateľskej firmy vyhotovuje fakturáciu o vykonaných subdodávateľských prácach, pričom je tam 35-dňová lehota na zaplatenie faktúry. Prevažne sa tieto práce vykonávajú na Slovensku alebo v Rakúsku, podľa toho, aké zákazky firma M. - F. zabezpečí. Táto firma rozhoduje aj o tom, že ktorých subdodávateľov na práce poverí.

Otec namietal proti výdavkom, ktoré vyhotovila matka, ako prehľad svojich výdavkov a výdavkov maloletej, podľa neho sú tieto veľmi vysoké a nadštandardné. Osobitne poukázal na položku 300 EUR za učebnice na začiatku školského roka, pričom sám sa informoval u riaditeľa školy, ktorú maloletá navštevuje a riaditeľ uviedol, že maximálne tieto učebnice mohli stáť 50 EUR a ISIC karta sa platila sumou 20 EUR. Okrem toho otec namietal aj proti položke za mobil- pred dvoma rokmi za 150 EUR a teraz za 300 EUR, ako aj náklady na dovolenku Z. a Z.. Poukázal na to, že on a jeho rodina si takúto dovolenku za žiadnych okolností nemôžu dovoliť, takže podľa toho je zrejmy rozdiel v životnej úrovni matky a maloletej, jeho a jeho rodiny. Napriek tomu, že súd vyzýval otca, aby predložil aj ďalšiu fakturáciu za vykonávané stavebné práce v rámci živnosti za ďalšie obdobie, po apríli 2015, otec sa na ďalšie pojednávanie nedostavil, svoju neprítomnosť ospravedlnil a žiadal, aby súd konal a rozhodol v jeho neprítomnosti, ale žiadne ďalšie listinné dôkazy nepredložil. Keďže aj dôvodom ospravedlnenia otca bol výkon práce v E., je zrejme, že otec naďalej svoju živnosť vykonáva a z nej má svoj príjem teda možno predpokladať že tento príjem je na úrovni preukázaných príjmov za január až apríl 2015, teda v hrubom 1.050 EUR mesačne. Otec bude z tohto príjmu podávať daňové priznanie až budúci rok.

Matka doplnila svoje dôkazy správou o zdravotnom stave maloletej v dôsledku jej alergie na potraviny, ktorá sa zhoršila a v dôsledku toho maloletá má zavedenú prísnu diétu. Musí predovšetkým vynechať pšeničnú múku, mliečne výrobky a strava, ktorú takto môže požívať, je drahšia ako u iných detí. Ďalej matka uviedla, že na mal. G.Á. dostáva od bývalého manžela výživné 130 EUR, vlastní motorové vozidlo zn. F.. Ďalej uviedla, že napriek tomu, že otec má preukázateľný príjem od januára 2015, ani od tohto obdobia výživné nezačal platiť.

Matka predložila súdu rozsudok o rozvode svojho manželstva s L.. G. U., súčasťou ktorého bola aj rodičovská dohoda o úprave rodičovských práv a povinností voči mal. G.. Lustráciou súd zistil, že otec žiadnu nehnuteľnosť na území Slovenska nevládni. Z opisu mzdového listu matky súd zistil, že jej priemerný čistý mesačný príjem od januára do júla 2015 predstavoval 1.600 EUR.

Zo mzdového listu otca od E. -I. E. za r. 2014 vyplýva, že priemerný čistý mesačný príjem otca predstavoval u tohto zamestnávateľa 153 EUR. Napriek tomu otec vo svojej výpovedi uvádzal, že jeho príjem predstavuje 300 EUR mesačne.

Zo správy dopravného inšpektorátu súd zistil, že na strane F. X. je evidované jedno motorové vozidlo Škoda D., rok výroby 24.11.2006, na ktorom sa vedie exekútorská blokácia Exekútorského úradu dr. Bartolomeja Jakubčáka od 11.3.2010 a exekútorská blokácia JUDr. Ladislava Kováča, od 4.8.2010.

Na pojednávaní dňa 11.9.2015 matka poukázala na to, že jej príjmy sa zmenili, pretože posledné dva mesiace je práceneschopná, pričom prvý mesiac jej ešte vyplatil náhradu mzdy zamestnávateľ, ale za ďalšie mesiace bude dostávať nemocenské dávky, ich výšku uviesť nevedela. Má dosť vážne zdravotné problémy, takže predpokladá, že tá práceneschopnosť potrvá dlhšie.

Kolízny opatrovník navrhol zvýšiť výživné zo strany otca pre mal. R. z toho dôvodu, že otec sa osobne na výchovu dieťaťa dlhodobo nepodieľa, nekontaktuje sa s ňou, neprispieva ničím iným, iba výživným a aj toto výživné platí nepravidelne, resp. v priebehu tohto konania otec výživné neplatí vôbec. Otec takto koná napriek tomu, že z vykonaného dokazovania vyplýva, že prácu má, dokonca v súčasnosti pracuje v zahraničí, aj počas pojednávania súdu sa zdržiaval v zahraničí na prácach, takže peniaze zarobiť vie a napriek tomu výživné neplatí.

Podľa § 163 ods. 1,2 O.s.p. rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok alebo na plnenie v splátkach možno na návrh zmeniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok alebo splátok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Rozsudky o výchove a výžive maloletých detí a o priznaní, obmedzení alebo o pozbavení rodičovských práv a povinností, alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine č. 36/2005 Z.z. právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa ust. § 78 ods. 1,2 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno meniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre mal. dieťa je zmena, alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

Podľa ods. 3 cit. §-u, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa ust. § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného predpisu.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti, súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú v spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov u povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnuté vynaložiť.

Zákon o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom považuje za ich prvoradú povinnosť (§ 62 ods. 1 a ods. 5 Zákona o rodine) a upravuje, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Cieľom ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine je zvyšovať mieru rodičovskej zodpovednosti tým, že potreby rodiča môžu byť uspokojené až následne, keď rodič splní svoju vyživovaciu povinnosť a príspeje v primeranej miere na potreby dieťaťa. Každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojenie svojich vlastných potrieb.

Pri posudzovaní zmenených pomerov treba prihliadať na všetky okolnosti, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti rodičov je taká zmena okolností za ktorých bolo doteraz výživné určené, ktorá sa výraznejším spôsobom prejaví v pomeroch účastníkov. Nemôže sa jednať o obyčajnú zmenu pomerov na strane účastníkov konania, ale o kvalifikovanú, podstatnú zmenu pomerov. Podľa zaužívanej súdnej praxe u mal. dieťaťa sa takáto zmena pomerov predpokladá uplynutím troch rokov, prípadne začatím plnenia školskej dochádzky, prechodom medzi jednotlivými stupňami školského systému, zmenou zdravotného stavu a pod. Nie je žiaduce a prípustné reparovať právoplatné súdne rozhodnutie pre nepodstatnú zmenu pomerov. Pre zistenie podstatnej zmeny pomerov súd postupuje stále porovnávaním stavu v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia so stavom súčasným.

Na základe vykonaného dokazovania, cit. zák. ustanovení a zásad pre zvýšenie výživného, súd zvýšil výživné zo strany otca pre mal. R. U. od 1.1.2015 do budúca zo sumy 39,83 EUR na sumu 100 EUR mesačne s prihliadnutím na to, že otec je od tohto dátumu živnostník a preukázateľne má príjem z tejto živnosti. Otec sám predložil súdu fakturáciu, ktorú prijal za obdobie od januára do apríla 2015, keďže aj v priebehu pojednávania v septembri 2015 sa zdržiaval v zahraničí, je možné predpokladať, že otec z tejto živnosti má príjem aj naďalej. Keďže takýto príjem má a v priemere tento príjem predstavuje 1.050 EUR v hrubom, s prihliadnutím na takéto príjmové a majetkové pomery otca, na to, že má ďalšie dve vyživovacie povinnosti, je schopný platiť zvýšené výživné pre mal. R. 100 EUR mesačne tak, ako to súd určil. Na strane otca je to podstatný nárast jeho príjmov, pretože v čase predchádzajúceho zvýšenia výživného otec, ako nezamestnaný, nemal žiaden príjem a jeho rodina žila so sociálnych dávok.

Vzhľadom na to, že súd takto zvýšil výživné od 1.1.2015, do dátumu rozhodnutia súdu 30.9.2015, vzniklo otcovi aj dlžné výživné v sume 9 x 60,17 (100-39,83), spolu v sume 541,53 EUR, ktoré je povinný zaplatiť do rúk matky v lehote 30-tich dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Súd v prevyšujúcej časti návrh matky zamietol s prihliadnutím na to, že tento návrh bol podaný dňa 4.6.2014 a napriek tomu, že matka žiadala zvýšenie výživného od 1.9.2013, žiadnym spôsobom neodôvodnila a nepreukázala také závažné okolnosti, ktoré by jej bránili podať návrh na zvýšenie výživného skôr, ako to predpokladá citované ust. § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Preto súd považoval dátum podania návrhu za taký dátum, od ktorého skúmal, či na strane otca sú splnené podmienky pre zvýšenie výživného. V priebehu konania bolo zo strany súdu nesporné, že na strane mal. R. U.D. sa podstatne zvýšili potreby oproti stavu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia, pretože nastúpila na strednú školu a zvýšené potreby sú odôvodnené aj jej fyzickým a psychickým vývojom. V období od podania návrhu 4.6.2014 do konca r. 2014 však súd nezistil takú podstatnú zmenu pomerov na strane otca, ktoré by umožňovali zvýšenie výživného v tomto období, otec bol zamestnaný na polovičný úväzok a jeho zamestnávateľom vykazovaný príjem predstavoval iba 153 EUR mesačne v čistom. Je zrejmé, že otec musel mať vyšší príjem, lebo takto vykazovaný príjem nezodpovedal ani tomu, ktorý otec priznal na pojednávaní súdu, keď uviedol, že zarába 300 EUR mesačne v čistom. Pokiaľ však otec mal nejaké čierne príjmy, tieto v priebehu konania neboli preukázané, a preto z nich súd nemohol vychádzať. Taký postup zisťovania príjmu, ako navrhovala matka (spriemerovanie príjmu ostatných zamestnancov, zamestnávateľa E. I.) nie je možné použiť ako dôkaz v tomto konaní, pretože to nie je preukázaný príjem otca. Podľa zväženia súdu ani výsluch zamestnávateľa E. I. by nevedel k objasneniu tejto nezrovnalosti, nie je možné predpokladať, že by zamestnávateľ otca priznal platenie ďalších financií otca mimo mzdového listu. Pokiaľ však súd vychádzal z tej skutočnosti, ktorú priznal otec, že jeho príjem predstavuje 300 EUR mesačne, nie je to taká suma, ktorá by umožňovala zvýšenie výživného zo sumy pôvodnej 1.200,- Sk, resp. po prepočte na euro 39,83 EUR. Preto súd v tejto časti návrh matky zamietol.

Výrok o trovách konania vyplýva z ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie, alebo postup súdu považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej možno odôvodniť iba dôvodmi uvedenými v § 205 ods. 2 O.s.p.:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.